

МИСИОНАРКА У СЛУЖБИ БОГУ И РОДУ: УПОКОЈИЛА СЕ У ГОСПОДУ РУКУМИЈСКА МОНАХИЊА АТАНАСИЈА РАШИЋ

НИ САЈМА, НИ НА САЈМУ НАШЕ МАТИ

Ове године, кажу, неће бити Сајма књига – због корене. А и да га буде, биће сиротији – на њему се неће појавити једна монахиња, оштре речи, а хришћанске душе, која је на свом штанду дочекивала и испраћала побожне, а жељне сусрета са речју Божјом. Ненаметљива, али одлучна, и српски гостољубива: увек је имала нешто да послужи, да, како каже наш народ, „попружи“ – њеном руком, вештом, домаћичком, спремљено, и на трпезу истинске љубави изнесено.

Упокојила се у Господу монахиња Атанасија, слушкиња Божја из манастира Рукумије, која је, у једно од најтежих доба која су припала (и запала) Србима, настојала да крст свој и народни носи монашки и људски достојанствено. Монашки пут је пут самоодрицања и самонадилажења; у исти мах, монаштво је у Срба увек и свагда било народно, и наши подвижници никад нису могли да замисле себе без заједништва са својим саплеменицима. Није исто монаховати на умишљеном квазиисихастичком Марсу, кога се не тиче где смо и шта смо, и у народној светињи у коју, сваког дана, седмице и месеца, пристижу болни, невољни и потребити са свих страна. Треба да се молиш за себе, али и да у виду имаш друге. Јер ближњи су наше истинско ја, како је говорио свештеник Флоровски.

Таква је била мати Атанасија: од самих почетака свог монаховања, које је обављено 18/5. јула 1996. године, настојала је да, штампаном речју и сведочењем записаним на

носиоцима слике и звука, помогне својима да се пробуде и крену за Христом, једином Спаситељем човека и света.

Мати Атанасија

НАРОД СРПСКИ И ЊЕГОВО МОНАШТВО

Зашто је ова српска монахиња на себе узела подвиг мисионарства? Зато што је знала шта је тајна народног православља, о којој је писао историчар Ђоко Слијепчевић: „Из наших народних умотворина дâ се закључити, да је Цркви пошло за руком да удари свој печат народном погледу на свет и живот. Етика ових умотворина, страх од греха и зла, који је у њима изражен и жудња за правичношћу у међусобним људским односима, хришћански су. Хришћански су, исто тако, и осећање човекољубља, свест о социјалној правди и милосрђе према убогим и невољнима, који се сусрећу у нашим народним песмама. У дугим вековима свога постојања на Балкану наш народ је истински веровао у Бога и није га било тешко заинтересовати за учење Цркве о загробном свету и животу.“

Срби воле своје манастире као народне куће: тамо уче како јесте и како треба да буде. Тамо слушају да би били послушни – не смртницима и пролазницима овога света, него Ономе Који беше, јесте и биће.

САВЕТИ И СВЕДОЧЕЊА

Мати Атанасија је то знала и осећала, јер је живела у манастиру Рукумији, који народ везује за дивну страдалницу из народне песме, „сестрицу Јелицу“, чији гроб почива у овој

светињи. Знала је и осећала да брату Србину и сестри Српкињи треба понудити конкретне одговоре на конкретна животна питања: од рођења до упокојења. Како поштовати родитеље да ти, како каже заповест Божја, добро буде и да дуго поживиш на земљи? Како се оженити и удати, да ти брак буде благословен? Како децу подизати и учити их да не изгубе радост живота? Како се штитити од врачара и гатара? Како оградити дом благодаћу Божјом? Како се спремити за прелаз у вечност? Шта нас чека са оне стране гроба?

Књиге о чудима Господњим објављивала је да народ не би изгубио из вида да је Жив Онај Коме се обраћају молитвом и заветом.

Књиге мати Атанасије - "Чуда Божија наших дана"

Било је ту и много практичних наслова, попут посних куvara на уљу и води, приручника за живот у природи и других приручника који могу бити потребни и корисни.

ПРАВОСЛАВЉЕ ЈЕ ПРАВОЖИВЉЕ

Мати Атанасија је говорила о томе како Србија може и мора да се врати себи, да је, како рече Владика Николај, не би поклопила „језива тама туђинска, са лепим именом и шареном одећом“: “Србија нема потребе да проналази неки нови пут и излаз из невоља. Она постоји хиљадама година. Била је велика, моћна сила, била је мала, малецка, па опет сила, па велесила, па мала, па кућа на путу, па мала и на незгодном месту. Само треба да знамо који њен пут хоћемо да следимо. Недвосмислено је да је то православни, хришћански пут. Када то кажем, мислим на комплетан начин живота, не само на молитвени део верског живота, него и на хришћанску етику и морал. “

Дуго се носила са тешким, хроничним болестима, али није роптала. Напротив – свима је изгледала снажно и одважно, уливајући сусретницима поверење у православље као правоживље. Није мешала туђавост са смирењем, и кротост са пасивношћу.

ДУХОВНИ ПОТОМАК ЋУРЂА СМЕДЕРЕВЦА

Рођена је у Смедереву на Петровдан 1953. године, у граду деспота Ћурђа Бранковића, витеза последње одбране наше. Распет између латинског Запада, гладног непокатоличених душа на једној и исламског Истока, са својим незајажљивим освајачким апетитом, на другој страни, овај српски владалац, за века свога, нагледао се чуда и покора...

И знао је, како није знао, да неће моћи да одоли, као што ни Цариград није одолео 1453. године, када је Константин XI, по мајци Србин из рода Драгаша, пао бранећи Други Рим од мухамеданских хорди (кажу да је три дана, заточен у својој смедеревској келији, српски седокоси витез, унук кнеза Лазара, оплакивао пад Цариграда.)

Снажан и одлучан, човек који је својом појавом, како бележе сведоци, уливао страхопоштовање, Ћурађ је био свестан значења византијске изреке: “Кад те цар јури, бежи; кад те Бог јури, седи”.

Па ипак, није се предавао: градио је тврђаву на Дунаву, с мачем у једној и бројаницом у другој руци; горећи од утробног, родитељског бола, назирао је, кроз очне дупље својих синова, турском руком ослепљених, да ће се, кад-тад, родити неко ко ће његов народ повести ка слободи, и својим ухом, већ уморним од звекета мачева, слушао заклетву у Марићевића јарузи. Зато је знао да мора да сачува духовну слободу и самоистовестност свог народа...

И зато није насео на превару Запада, на коју је насео Манојлов син, а брат Константина Драгаша, Јован, претпоследњи из династије Палеолога на престолу Другог Рима... Јер, Јован Палеолог је склопио унију с папом и признао његову власт да би добио војну помоћ за рат против Турака. Вера је продана, а помоћ није дошла, осим симболичне, недовољне да изађе пред, како рече Његош, „дивјачне тмуше азијатске“.

За разлику од свих осталих са православног Истока, деспот српски одбио је да пошаље своје представнике у Италију, говорећи да је он сусед Латина, и да зна да од тог посла нема ништа. Када му је познати фрањевачки ратник-мисионар, Јован Капистран, нудио да прими унију да би добио помоћ папиних крижара, деспот му је рекао да га Срби сматрају несрећним, али мудрим, човеком, али да би га, промени ли веру у старости, сматрали несрећним лудаком...

На њега се, између осталих, угледала и монахиња Атанасија. Јер то је пут овога народа – да стигнеш, да утекнеш, да постојиш на страшном месту.

ПОМЕНИМО НОВОПРЕСТАВЉЕНУ У ГОСПОДУ

На стражи последње одбране наше вере и народа стајала је новопрестављена монахиња Атанасија (Рашић), слушкиња Божја из манастира Рукумије. Стајала и није се померала. Стајала и сведочила. Стајала и опстајала. Стајала и трудила се на њиви Божјој и народној. Стајала уз јеромонаха Симеона и остале рукумијске подвижнике. Помагала да Рукумија остане лађа која плови ка мирној луци Небеској Јерусалима.

Сад, кад је кренула ка Христу, циљу својих монашких завета, помолимо се Благоме за њену душу – да је прими тамо где нема болести, жалости, ни уздисања, него је живот бесконачни.